

РЕШЕНИЕ

№ 7110

гр. София, 28.02.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 48 състав,
в публично заседание на 10.02.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Калина Пецова

при участието на секретаря Евгения Стоичкова, като разгледа дело номер **457** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по чл. 145 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс (АПК), във връзка с чл. 88, ал. 3 от Закона за опазване на околната среда (ЗООС). Образувано е по жалба на Сдружение „Б.“, представлявано от Д. К., срещу Становище по екологична оценка № 5-3/2024 от 19.12.2024 г., издадено от министъра на околната среда и водите, с което е съгласуван проект на „План за управление на речните басейни в Ч. райони 2022 – 2027 г.“.

В жалбата се релевират доводи за незаконосъобразност на оспореното становище, като издадено в противоречие с материалноправните разпоредби и при несъответствие с целта на закона, като са изложени подробни аргументи в тази насока. Дават се примери, които да оборят твърдението, залегнало в ПУРБ 2022 – 2027 г., че цели и въвежда мерки, които ще допринесат за подобряване на състоянието на околната среда и на качеството на живот на хората. Оспорващият смята, че в новите проекти на ПУРБ на всички райони на басейново управление и в частност на Ч. район, се съдържат ограничителни и/или забранителни мерки за дейностите, водещи до увреждане на повърхностните и подземни води, които в сравнение с мерките от предходните ПУРБ 2016 – 2021 г. са силно орязани и осакатени. Според жалбоподателя, в доклада по ЕО на ПУРБ, в доклада по ОСВ на ПУРБ и в процесното становище са допуснати значителни пропуски, които са довели до противоречие с разпоредбите на Наредбата за условията и реда за извършване на екологична оценка на планове и програми (Наредба ЕО) и Наредба за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни

предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони (Наредба ОС). Допълва се, че по описаните в жалбата проблеми, оспорващият е изпратил много подробно становище по проекта на ПУРБ, включвайки както пропуснатите проблеми и натиск, така и осакатените мерки, а също и противоречията със Закона за водите. Всичките им предложения обаче не били одобрени, поради което не намерили смисъл да участват в общественото обсъждане на Д. и ДОСВ. Посочва още, че новият ПУРБ 2022 – 2027 г. на Ч. район с осакатените в него мерки за опазване на водите създава предпоставки за още по-голямо влошаване на екологичното и химичното състояние на подземните водни тела, а оттам и на водите за питейно снабдяване. Смята се, че процесното становище нарочно прикрива проблемите за биоразнообразието и за хората, които създава най-големият потенциален замърсител – минната и добивна индустрия. Предвид посоченото, се иска отмяна на Становище по екологична оценка № 5-3/2024 от 19.12.2024 г., издадено от министъра на околната среда и водите, с което е съгласуван проект на „План за управление на речните басейни в Ч. райони 2022 – 2027 г.“.

В съдебно заседание, жалбоподателят, чрез представителя К., поддържа жалбата на посочените в нея основания и моли за отмяна на процесния административен акт.

Ответникът – министърът на околната среда и водите, чрез процесуалните си представители, оспорва жалбата с подробно изложени доводи за нейната неоснователност, алтернативно – за нейната недопустимост. Съображения за законосъобразното издаване на оспорения акт са изложени и в представени писмени бележки. Исква се жалбата да бъде оставена без разглеждане, евентуално – да бъде отхвърлена. Претендира се присъждане на юрисконсултско възнаграждение.

Заинтересованата страна – Б. дирекция „Ч. район“ (БД „ЧР“), оспорва жалбата и моли същата да бъде оставена без уважение. Посочва, че издаденото Становище по екологична оценка № 5-3/2024 от 19.12.2024 г. е законосъобразно и съответстващо на нормативните разпоредби на екологичното законодателство.

Административен съд София-град, след като обсъди доводите на страните и прецени по реда на чл. 168, ал. 1 АПК събраните и приети по делото писмени доказателства и законосъобразността на оспорвания административен акт като цяло, приема за установено от фактическа страна следното:

Процедурата по екологична оценка (ЕО) е започнала с подаване от Директора на Б. дирекция „Ч. район“ (БД „ЧР“) на уведомление с вх. № ЕО-45/30.11.2021 г. за изготвяне на план/програма на проекта на ПУРБ в ЧР (2022-2027 г.) по образец по приложение № 3 към чл. 8, ал. 1 от Наредба за условията и реда за извършване на екологична оценка на планове и програми - Наредбата за ЕО, инкорпориращо и уведомление по образец приложение № 1 към чл. 10, ал. 1 от Наредба за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони – Наредба за ОС.

В отговор, с писмо с изх. № ЕО-45/10.12.2021 г., издадено от министъра на околната среда и водите, на основание чл. 8, ал. 4, изр. 1 от Наредбата за ЕО, възложителят е информиран за приложимата процедура по реда на Глава шеста от ЗООС - снетено е, че ПУРБ в ЧР (2022-2027 г.) попада в обхвата на областите на чл. 85, ал. 1 ЗООС и на основание чл. 2, ал. 1, т. 1 от Наредбата за ЕО, планът подлежи на процедура по задължителна ЕО. Предвид това, че ПУРБ в ЧР (2022-2027 г.) попада в обхвата на чл. 85, ал. 1 ЗООС и подлежи на процедура по задължителна ЕО, планът попада и под

разпоредбите на чл. 2, ал. 1, т. 1 от Наредбата за ОС, поради което за него следва да бъде извършена оценка за съвместимостта (ОС) му с предмета и целите на опазване на защитените зони. С посоченото писмо на възложителя са дадени указания за последващите действия, които следва да предприеме за извършване на процедурата по ЕО, в т.ч. ОС. Писмо с изх. № ЕО-45/10.12.2021 г. е сведено до знанието на заинтересованата общественост, на основание чл. 8, ал. 4, изр. 2 от Наредбата за ЕО, чрез публикуване на съобщение на интернет страницата на МОСВ на 15.12.2021 г., видно от представения по делото Констативен протокол с изх. № ЕО-45/15.12.2021 г. С писмо с вх. № ЕО-45/11.06.2024 г. от Директора на БД „ЧР“ (в изпълнение на указанията, дадени към възложителя с писма с изх. № ЕО-45/10.12.2021 г., с изх. № ЕО-45/12.07.2023 г. и от 06.11.2023 г.), възложителят е представил и внесъл в МОСВ задание за определяне на обхвата и съдържанието на Д. за ПУРБ в ЧР (2022-2027 г.) - 1 бр. хартиен и 1 бр. електронен носител; схема за провеждане на консултации с обществеността, заинтересовани органи и трети лица, които има вероятност да бъдат засегнати от плана - 1 бр. на хартиен и 1 бр. електронен носител; проект на ПУРБ в ЧР (2022-2027 г.) - 1 екземпляр на електронен носител.

Изискани са и са получени становища от специализирани дирекции в МОСВ - „Национална служба за защита на природата“ (НСЗП); „Политики по изменение на климата“ (ПИК), „Управление на водите“ (УВ), „Управление на отпадъците и опазване на почвите“ (УООП), „Координация на въпросите на ЕС и международно сътрудничество“ (КВЕСМС), „Опазване чистотата на въздуха“ (ОЧВ) и „Национален координационен център“ (НКЦ).

С писмо с изх. № ЕО-45/04.07.2024 г., издадено от министъра на околната среда и водите, е изразено становище по отношение на заданието за обхват и съдържание на ЕО на ПУРБ в ЧР (2022-2027 г.), по схемата за провеждане на консултации, по процедурата за преценка на вероятната степен на отрицателно въздействие на плана върху защитените зони. Със същото писмо с изх. № ЕО-45/04.07.2024 г., на основание чл. 36, ал. 2 от Наредбата за ОС, възложителят е уведомен, че проектът на ПУРБ в ЧР (2022 -2027 г.) е допустим при съобразяване на предвижданията му с: режимите на защитените територии, определени със ЗЗТ, заповедите за обявяването им и с утвърдените планове за управление; режимите на защитените зони, определени със заповедите за обявяването им и с утвърдените планове за управление, при наличие на такива. Дадени са указания за последващите действия, които следва да се предприемат по процедурата по ЕО, в т.ч. ОС, а именно: да се внесе и представи ДОСВ пред компетентния орган, на основание чл. 20, ал. 5 от Наредбата за ЕО и чл. 24, ал. 1 от Наредбата за ОС, изготвен съобразно дадените препоръки. Писмо с изх. № ЕО-45/04.07.2024 г. е публикувано на интернет страницата на компетентния орган, съгласно чл. 36, ал. 5, изр. 2 от Наредбата за ОС.

Изготвен е Доклад за оценка на съвместимостта (ДОСВ) на проект на ПУРБ в ЧР (2022-2027 г.) в изискуемата се форма и реквизити по чл. 23, ал. 2 от Наредбата за ОС. С писмо с вх. № ЕО-45/28.08.2024 г. на Директора на БД „ЧР“ в МОСВ е представен ДОСВ за извършване на оценка на качеството на доклада по критериите на чл. 24, ал. 3 от Наредбата за ОС. В писмо с изх. № ЕО-45/20.09.2024 г., издадено от министъра на околната среда и водите, е обективизирана „положителна оценка“ на качеството на ДОСВ, по смисъла на чл. 24, ал. 5, т. 2 от Наредбата за ОС. Със същото са дадени указания към възложителя за последващите действия по процедурата по ЕО: провеждане на консултации и след приключване на консултациите — провеждане на

обществено обсъждане на Д., приложенията към него, в т.ч. на ДОСВ и на проекта на ПУРБ в ЧР (2022-2027 г.).

С писмо с вх. № ЕО-45/22.10.2024 г. от Директора на БД „ЧР“, в МОСВ е внесен и представен: Доклад за ЕО (Д.), изготвен съгласно чл. 17, ал. 1 от Наредбата за ЕО) с приложения към него; Нетехническо резюме на Д., съгласно чл. 17, ал. 3 от Наредбата за ЕО; ДОСВ; съобщение за провеждане на консултации по Д.. На основание чл. 20, ал. 4, вр. ал. 1, т. 1 от Наредбата за ЕО, на интернет страницата на МОСВ е публикувано съобщение за открита процедура за провеждане на консултации по Д., видно от Констативен протокол № ЕО-45/22.10.2024 г. Указан е 30-дневен срок за представяне на становища по Д. - от датата на публикуването, считано от 23.10.2024 г., до 21.11.2024 г. включително. Указан е и начинът за изразяване на становища от страна на заинтересованата общественост. С писмо с изх. № ЕО-45/27.11.2024 г., издадено от министъра на околната среда и водите, е изразено становище по отношение на Д. и приложенията към него, е отправени препоръки/бележки/коментари. Предложени са мерки (чл. 20, ал. 8 от Наредбата за ЕО) за наблюдение и контрол на въздействието върху околната среда и човешкото здраве при прилагането на ПУРБ в ЧР (2022-2027 г.). Дадени са и указания към възложителя за необходимите последващи действия - да се извърши съгласуване на дадените мерки за наблюдение; да се проведе обществено обсъждане при спазване на чл. 21, ал. 2 от Наредбата за ЕО; да се отрази в документацията по ЕО, в т.ч. в справката за резултатите от извършените консултации, на всички получени становища в резултат на консултациите; да се внесе в МОСВ окомплектовано искане за издаване на становище по ЕО.

На 22.10.2024 г. БД „ЧР“ е публикувала на интернет страницата си съобщение за провеждане на консултации. Срокът за представяне на становища по Д. е 30-дневен от датата на публикуването. В 30-дневния срок за обществен достъп до ЕО няма устно изразени или постъпили писмени отрицателни становища по Д.. Постъпили са писмени предложения за промени, касаещи програмата от мерки на проекта на ПУРБ. Общият брой на постъпилите становища по Д. е 27 бр. Сдружение „Б.“ не е участвало в административното производство по издаване на процесното становище, не е участвал в консултациите по заданието и доклада по ЕО и доклада по ОСВ, факт, който не се оспорва от него. Становищата на Сдружението по проекта на ПУРБ са отразени в регистъра на постъпилите становища, предложения и препоръки по проекта на П., като от страна на БД „ЧР“ са посочени мотиви за частичното или пълното им приемане или отхвърлянето на направените предложения. Информация относно проведените обществени консултации на проекта на ПУРБ в Ч. район 2022-2027 г. и резултатите от тях е налична в Раздел 9 „Информиране на обществеността и консултации“, т. 9.4. „Обществени консултации по проект на ПУРБ в Ч. район 2022 - 2027“ и Приложение № 9.4.1. Регистър на постъпилите в Б. дирекция „Ч. район“ становища, предложения и препоръки по проекта на ПУРБ в Ч. район за периода 2022 - 2027 г.“ на приетия план. Информация относно проведената процедура по Екологична оценка, публичните консултации на отделните етапи от същата и резултатите от обсъжданията на проекта на ПУРБ в Ч. район 2022-2027 г. и резултатите от тях е налична в Раздел 13. Екологична оценка на Плана за управление на речните басейни в Ч. район“ и Приложение №13.1. „Регистър становища по Д. и ДОСВ след проведени публични консултации“ на приетия план.

На 25.11.2024 г. е проведено обществено обсъждане на Д. и приложенията към него,

на Нетехническото резюме, на ДОСВ и приложеният а към него, и на проекта на ПУРБ в ЧР (2022-2027 г.). За същото е съставен Протокола от 25.11.2024 г. за проведеното обществено обсъждане (чл. 21, ал. 1 от Наредба за ЕО). С писмо с вх. № ЕО-45/29.11.2024 г. от директора на БД „ЧР“, на основание чл. 23, ал. 1 от Наредбата за ЕО, е подадено искане за издаване на становище по ЕО, ведно с приложения към него. При прегледа му е установено, че същото е окомплектовано за внасяне за разглеждане по реда на чл. 25, ал. 2 - 5 от Наредбата за ЕО на заседание на Междуведомствена комисия (МК) – специализиран състав на Висшия експертен екологичен съвет (В.), съгласно чл. 5, ал. 1, т. 1 от Наредбата за ЕО.

Със Заповед № РД-1046/09.12.2024 г., издадена от министъра на околната среда и водите, е насрочено заседание на МК за 17.12.2024 г. Със свое Решение IV-3/2024 г. на МК - специализиран състав на В. е предложил на министъра на околната среда и водите да издаде становище за съгласуване на проекта на ПУРБ в ЧР (2022-2027 г.).

В резултат на проведената процедура е издадено обжалваното Становище по екологична оценка № 5-3/2024 от 19.12.2024 г. от министъра на околната среда и водите, с което на основание чл. 84, ал. 1 и ал. 2 и чл. 88, ал. 1 ЗООС, чл. 26, ал. 1, т. 1 и т. 2 от Наредба за ЕО, във вр. чл. 31, ал. 1 и ал. 4 З. и чл. 36, ал. 10 – 12 от Наредба за ОС, е съгласуван проект на ПУРБ в ЧР (2022-2027 г.).

От приобщените доказателства (Констативен протокол с вх. № ЕО-45/19.12.2024 г. и разпечатка от интернет страницата) са установява, че е извършено изискуемото обявяване и оповестяване по реда на чл. 27 от Наредба за ЕО на 19.12.2024 г.

Въз основа на така установената фактическа обстановка, съдът намира от правна страна следното:

Жалбата е процесуално допустима, като подадена срещу акт, подлежащ на съдебен контрол и от заинтересовано лице по смисъла на чл. 88, ал. 3 ЗООС.

Съгласно чл. 2, § 4 от Конвенцията за достъпа до информация, участието на обществеността в процеса на вземането на решения и достъпа до правосъдие по въпроси на околната среда, ратифицирана със закон, приет от Х. Народно събрание на 2 октомври 2003 г. (ДВ, бр. 91 от 2003 г., в сила от 16 март 2004 г.) „общественост“ означава едно или повече физически или юридически лица и в съответствие с националното законодателство техни сдружения, а съгласно чл. 2, § 5 – „засегната общественост“ означава общественост, която е засегната или може да бъде засегната от вземането на решения за околната среда или има интерес в този процес. За целите на това определение се счита, че неправителствените организации, работещи за опазване на околната среда и отговарящи на всички изисквания на националното право, имат интерес. Следователно за нуждите на Конвенцията договарящите се страни са създали една презумпция по отношение на правния интерес на неправителствените организации, които работят за опазване на околната среда. Съгласно § 1, т. 24 от ДР на ЗООС „общественост“ е едно или повече физически или юридически лица и техните сдружения, организации или групи, създадени в съответствие с националното законодателство. Според § 1, т. 25 от ДР на ЗООС „засегната общественост“ е обществеността по т. 24, която е засегната или с вероятност да бъде засегната, или която има интерес при процедурите за одобряване на планове, програми, инвестиционни предложения и при вземането на решения за издаването или актуализацията на разрешителни по реда на този закон или на условията в разрешителното,

включително екологичните неправителствени организации, създадени в съответствие с националното законодателство. С нормите на § 1, т. 24 и т. 25 от ДР на ЗООС се въвеждат изрично във вътрешното законодателство понятията „общественост“ и „засегната общественост“, с оглед на дефинициите на чл. 2, § 4 и § 5 от Конвенцията, в т. ч. презумпцията за правния интерес на екологичните неправителствени организации, създадени в съответствие със закона. Вътрешната разпоредба уточнява, че това качество е относимо при процедурите за одобряване на планове, програми, инвестиционни предложения и при вземането на решения за издаването или актуализацията на разрешителни по реда на този закон или на условията в разрешителното. Сдружение „Б.“ е регистрирано като сдружение с нестопанска цел за извършване на дейност в обществена полза и е създадено с цел опазването и възстановяването на флората и фауната в природните екосистеми и съхранението им за бъдещите поколения. Сдружението изпълнява функциите, характерни за екологичните неправителствени организации, охраняващи обществените интереси в областта на екологията. Видно от чл. 5, ал. 1 от устава му, предметът му на дейност е съхраняване на националната природа и околната среда. Като сдружение, неправителствена организация, регистрирана при спазване на националното законодателство, с предмет на дейност опазване на околната среда, същото попада и в кръга на заинтересованата общественост с право да оспорва актове, от вида на процесното. Сдружението представлява общественост по смисъла на § 1, т. 24 ДР на ЗООС, която е засегната или е с вероятност да бъде засегната и е сред заинтересуваните лица с право на жалба по реда на чл. 88, ал. 3 ЗООС. Съгласно разпоредбата на чл. 88, ал. 3 ЗООС заинтересуваните лица може да обжалват становището по екологична оценка или решението, с което е преценено да се извършва или да не се извършва екологична оценка, по реда на Административнопроцесуалния кодекс в 14-дневен срок от съобщаването му. Спазен е и срокът за оспорване, доколкото становището е публикувано на сайта на МОСВ на 19.12.2024 г., а жалбата е подадена чрез административния орган на 02.01.2025 г.

Разгледана по същество, жалбата на Сдружение „Б.“ е неоснователна.

Процесното Становище по ЕО № 5-3/2024 г. от 19.12.2024 г. е издадено от министъра на околната среда и водите, който именно е компетентният орган съгласно чл. 84, ал. 1 ЗООС, във вр. е чл. 4, т. 1 Наредбата за ЕО. Министърът на околната среда и водите е компетентен орган за ЕО относно плановете и програмите, одобрявани от централните органи на изпълнителната власт и от Народното събрание. Плановете за управление на речните басейни и актуализирането им се приемат от Министерския съвет по предложение на министъра на околната среда и водите (чл. 160, вр, чл. 151, ал. 2, т. 1, буква „к“ ЗВ). ПУРБ в ЧР (2022-2027 г.) подлежи на приемане от Министерския съвет, т.е. от централен орган на изпълнителната власт, предвид това е приложим чл. 4, т. 1 от Наредбата за ЕО.

Същото е издадено в писмена форма и е мотивирано, съдържа задължително изискуемата се по чл. 88, ал. 1, изр. 1 ЗООС обосновка за предпочитаната алтернатива от гледна точка на околната среда и мерките по чл. 89 ЗООС. Становище по ЕО № 5-3/2024 г. от 19.12.2024 г. отговаря на изискванията за

форма и на задължителните реквизити от съдържанието му по общата разпоредба на чл. 59, ал. 2 АПК и специалните по чл. 26, ал. 2 Наредбата за ЕО. Посочени са обективно и пълно фактическите основания за неговото постановяване.

При издаване на акта не са допуснати съществени нарушения на административнопроизводствените правила. Становище по ЕО № 5-3/2024 г. от 19.12.2024 г. е издадено при спазване на реда по чл. 84, ал. 2, чл. 86 - 87, чл. 88, ал. 2 ЗООС и по реда, описан в глава II и III от Наредбата за ЕО. Проведени са всички задължителни етапи на процедурата по извършване на ЕО и съвместяването ѝ с оценката за съвместимост (ОС) по реда на Наредбата за ОС. Компетентният орган е преценил, че следва да се извърши ЕО и ОС и е определил обхвата им. Изготвени са Доклад по екологична оценка (Д.) и Доклад за оценка за степента на въздействие (ДОСВ.) Проведени са изискуемите се консултации с обществеността, заинтересувани органи и трети лица, които има вероятност да бъдат засегнати от ПУРБ в ЧР (2022-2027 г.). Резултатите от консултациите са отразени в Д.. Д. съответства на изискванията на чл. 17 Наредбата за ЕО, а оспореното становище е издадено при спазване на изискванията на чл. 26, ал. 1 от Наредбата за ЕО. Не са нарушени правилата, предвидени в чл. 33 - 37 от Наредбата за ОС. Настоящият случай попада в хипотезата на чл. 31, ал. 4 З., което означава, че становището по ЕО инкорпорира в себе си и решение по оценка за съвместимостта на проекта на ПУРБ в ЧР (2022-2027 г.) и предмета и целите на опазване на съответните защитени зони.

Всички получени предложения за мерки от различни заинтересовани страни в Ч. район, в това число и предложенията на жалбоподателя, са вписани в публично достъпен регистър на постъпилите предложения по проекта на ПУРБ в ЧР 2022-2027 г., който регистър е част от приетия ПУРБ ЧР 2022-2027 г. (Приложение 9 на ПУРБ в ЧР 2022-2027 г.), като всички предложения са разгледани и анализирани. Мотивите за приемане или отхвърляне на постъпилите предложения са отразени аргументирано в регистъра - Приложение 9 на ПУРБ в ЧР 2022-2027 г., достъпен на интернет-страницата на БД „ЧР“. Значителна част от постъпилите предложения на Сдружение „Б.“ са приети от БД „ЧР“ и отразени, както във финалния ПУРБ в ЧР 2022-2027 г., така и в програмата от мерки в раздел 7 на ПУРБ в ЧР 2022-2027 г.

Становище по ЕО № 5-3/2024 г. от 19.12.2024 г. е издадено при спазване на приложимите материалноправни разпоредби.

Преди всичко следва да бъде посочено, че се оспорва, а и предмет на делото е становище по екологична оценка по чл. 84, ал. 1 ЗООС, издадено от министъра на околната среда и водите, а не законосъобразността на План за управление на речните басейни в Ч. район 2022-2027 г. По аргумент от чл. 82, ал. 4 и чл. 88, ал. 6 ЗООС становището по екологичната оценка е етап от процедурата по одобряване на плановете и програми (в частност ПУРБ в ЧР 2022-2027 г.), подлежаща на самостоятелно оспорване арг. чл. 88, ал. 3 ЗООС и представлява задължително условие (чл. 85, ал. 1) за последващо одобряване на плана или програмата, като органите, отговорни за одобряване и прилагане на плана или програмата, се съобразяват със становището или решението и с постановените в тях условия, мерки и ограничения (чл. 82, ал. 4

ЗООС). В този смисъл, неоснователни са възраженията на жалбоподателя, свързани със съществуването на плана ПУРН.

По отношение становището на жалбоподателя, че са силно орязани и осакатени мерките от предходните ПУРБ 2016 – 2021 г., водещи до увреждане на повърхностните и подземните води, съдът намира следното: в Програмата от мерки към ПУРБ в Ч. район 2022-2027 г. са включени нови действия към две мерки:

1. мярка DW_4 „Опазване на повърхностните води, предназначени за питейно-битово водоснабдяване“:

- действие с код DW_4_210 и наименование „Забрана за голи сечи с последващо изкуствено възобновяване, с изключение на случаите по чл. 104 от Закона за горите и чл. 32 от Наредба №8/05.08.2011 г. за сечите в горите“;

- действие с код DW_4_211 и наименование „Сечите в буферни зони/С. да бъдат съобразени с изискванията на Наредба №3/16.10.2000 г. за условията и реда за проучване, проектиране, утвърждаване и експлоатация на санитарно-охранителните зони около водоизточниците и съоръженията за питейно-битово водоснабдяване и около водоизточниците на минерални води, използвани за лечебни, профилактични, питейни и хигиенни нужди“;

- действие с код DW_4_212 и наименование „Прилагане на нормативните изисквания при стопанисване на горите и горските територии, съгласно Закона за горите и поднормативните актове към него.“;

- действие с код DW_4_7 и наименование „7.Забрана за голи сечи с последващо изкуствено възобновяване (с изключения на акация и топола) във водосбора на водохващания от повърхностни води, предназначени за питейно-битово водоснабдяване“;

- действие с код DW_4_29 и наименование „При провеждане на сечи в зони за защита на водите за питейно-битово водоснабдяване да се спазват специфичните изисквания за сечи в защитни и специални горски територии по смисъла на Закона за горите“.

2. мярка с код НУ_1 и наименование „Възстановяване и защита на речните брегове и речното корито, и морските брегове от ерозия и абразия“ са планирани:

- действие с код НУ_1_210 и наименование „Не се допускат голи сечи в горски територии в ивица от 15 м от границата на водния обект“;

- действие с код НУ_1_29 и наименование „Забрана за сечи на естествена крайбрежна растителност на по-малко от 15 м от границата на водния обект“.

По отношение твърденията в жалбата относно мерките, касаещи Методиката за екологичния отток (действие с код НУ_10_2), се счита, че след като я няма методиката, всички мерки, които реферират към нея, не значат нищо и са нищожни, но те ще се прилагат за целия период на новия ПУРБ. Освен посочените в жалбата действия към мярка с код НУ_10 и наименование „Осигуряване на екологичния отток“, в Програмата от мерки са включени и следните мерки и действия:

- действие с код НУ_10_28 и наименование „Изменение на разрешителни за водовземане по реда на Закона за водите с цел осигуряване на екологичен

отток въз основа на утвърдената методика за определяне на екологичния отток за различните типове реки, след извършване на анализ и оценка на ефективността“;

- действие с код НУ_10_210 и наименование „Разработване на Програма за прилагане на Методиката за екологичен отток, на база анализ на влиянието върху икономическите дейности, в т.ч. енергопроизводството, при прилагане на принципите за приоритизация и поетапно прилагане“;

-действие с код НУ_10_4 и наименование „4.0сигуряване на минимално-допустимия отток в реките след съоръжения за водоземане или регулиране на оттока“;

- мярка GO_4 „Приемане/актуализиране на нормативни актове в областта на опазване, използване и управление на водите“ и действие G04 12 с наименование „12. Приемане и валидиране на методика за определяне на екологичния отток“.

Посочените мерки със съответните действия към тях ще се изпълняват поетапно, като след утвърждаване на Методиката за екологичен отток ще се планира изпълнение на останалите действия. До приемането на тази методика се прилага § 125 от Преходните и заключителните разпоредби към Закона за изменение и допълнение на ЗВ (обн, ДВ, бр. 65 от 2006 г.) за осигуряване на минимално допустим отток в реките (до приемане на методиката минимално допустимият отток в реките се определя на 10 на сто от средномногогодишното водно количество, но не по-малко от минималното средномесечно водно количество с обезпеченост 95 на сто към точката на всяко съоръжение за регулиране на оттока или за водоземане). Планирането на мерки в ПоМ към ПУРБ 2022-2027 за финализиране на Методиката за екологичния отток не възпрепятства прилагането на § 125 от ПЗР на ЗИД на ЗВ.

По отношение на мерките, относно недопускане на нови негативни промени в хидроморфологичния режим, следва да бъде посочено, че в така формулираното действие от предходния ПУРБ не е конкретизирано точно кои зони се има предвид (не следва забраната да важи за всички зони, респ. за цялата територия на района за басейново управление). Зоните по чл. 119а, ал. 1, т. 2 в обхвата на Ч. район представляват водите за къпане, определени в повърхностните води от категория „крайбрежни води“, съответно не се изграждат ВЕЦ. Зоните по чл. 119а, ал. 1, т. 3 обхващат зоните, в които водите са чувствителни към биогенни елементи, включително: а) уязвими зони и б) чувствителни зони. Понятието „чувствителна зона“ е термин, характеризиращ даден водоприемник, който се намира в (т.е е оценено като еутрофицирано) или има риск за него да достигне до състояние на еутрофикация - обогатяване с биогенни елементи: азот и фосфор. Цялата територия на Ч. басейнов район е обявена за чувствителна зона. Териториите, определени за защита на повърхностните и подземните водни тела от замърсяване на водите, причинено или предизвикано от нитрати от земеделски източници, се определят като нитратно уязвими зони. За нитратно уязвимите зона и/или чувствителната зона, в които водите са чувствителни към биогенни елементи,

изграждането и експлоатацията на ВЕЦ или добива на подземни богатства не би могло да се отрази негативно върху състоянието на зоната за защита на водите. Поради тези мотиви в приетата Програма от мерки към ПУРБ 2022-2027 г. за Ч. район коментираният действие е преформулирано по следния начин: с код НУ_7_121 и наименование „Недопускане на нови негативни промени в хидроморфологичния режим (причинени от ВЕЦ, изземване на наносни отложения от язовири, нови водовземания и др.) във водните тела, определени като или попадащи в зони за защита на водите по чл. 119а, ал. 1, т. 1, т. 4 и т. 5 от ЗВ, с изключение на случаите, за които е обосновано изключение по чл. 156е от ЗВ/чл. 4(7) от Р.“. В допълнение, с цел опазване на водите и зоните за защита, по отношение процедурата на инвестиционни предложения в Програмата от мерки са планирани следните мярка и действие: мярка РМ_9 с код „Предотвратяване на влошаването на състоянието на водите от проекти и дейности на етап инвестиционните предложения“ и действие с код РМ_9_3 „Оценка на допустимостта на нови инвестиционни намерения, съгласно ПУРБ“.

Неоснователни са доводите на жалбоподателя относно противоречията с Наредбата за ЕО. Посочената Национална стратегия за развитие на минната индустрия 2015 (Визия 2030) не е включена в Приложение 2 към Доклада за Екологична оценка на проекта на ПУРБ в Ч. район 2022-2027 г., но натиска и въздействието от минната дейност са разгледани и оценени при актуализацията на ПУРБ и планираните мерки. Информацията е налична в Раздел 2 „Кратък преглед на значимите видове натиск и въздействие в резултат от човешката дейност върху състоянието на повърхностните и подземните води“, подточка 2.2.2.9. „Оценка на натиска от минни дейности“, подточка 2.3.4.4. „Мини и кариери“ и Приложение 2.2.2.8.1 „Минни обекти, кариери, хвостохранилища и насипища“ (карта) към ПУРБ. Следва да се има предвид, че за всяко конкретно заявено инвестиционно предложение за добив и/или преработка на подземни богатства/проучвателни сондажи за нефт и газ/други дейности или цялостни работни проект за търсене и/или проучване на подземни богатства следва да се проведат изискващите се процедури по реда на глава шеста от ЗООС и/или чл. 31 от З.. В тази връзка невярно е твърдението в т. 2 „Противоречие с разпоредбите на Наредбата за ЕО“, че описанието на взаимовръзките на проекта на ПУРБ в ЧР с други „относими международни, регионални и национални планове, програми и стратегически документи“ - в т. 1, на стр. 3 от Становището по ЕО е „твърде ограничено и непълно“. Основната цел, която следва да бъде постигната чрез прилагането на ПУРБ в ЧР е добро състояние на водите и свързани с тях екосистеми и зони за защита на водите до 2017 г. Постигането на целите за добро състояние на водите е свързано с прилагане на мерки за отстраняване или намаляване на негативното въздействие от човешката дейност и подобряване на състоянието на водите. Национална Стратегия за развитие на минната индустрия 2015 /Визия 2030/ няма пряка връзка с националната политика за опазване на водите. В този смисъл не е налице пропуск в доклада за ЕО, Приложение № 2, където са разгледани подробно всички относими планове и стратегически документи, и взаимовръзката им с проекта на ПУРБ в ЧР. В

допълнение на горното тази Стратегия не е приета като пряко относима към проекта на ПУРБ ЧР 2022-2027, тъй като в нея не се съдържат дейности и предвиждания, които изискват съобразяване на мерките в ПУРБ с тях. В самата стратегия е предвидено съобразяване с националното екологично законодателство, вкл. Закона за водите (IV, т. 6 от Стратегията).

Анализът на данните от мониторинг и оценка на състоянието на водните тела показва, че към периода на актуализацията на втория ПУРБ (за периода 2016-2021), натискът от руднични води/минна индустрия не е оценен като значим за повърхностните и подземните водни тела. Това следва да се потвърди/отхвърли в периода на действие на третия ПУРБ (за периода 2022-2027), за което в Програмата от мерки са планирани следните мярка и действия на ниво район за басейново управление:

1. Мярка с код DP_4 и наименование „Намаляване на замърсяването от минни дейности“ и следните действия:

- действие с код DP_4_3 и наименование „3. Подобряване експлоатация и стопанисване на хвостохранилища по отношение управлението на водите“;
- действие с код DP_4_4 и наименование „4. Управление на повърхностни, подземни и дренажни води от минни обекти“;
- действие с код DP_4_5 и наименование „5. Рекултивация на замърсени терени от минна дейност“;
- действие с код DP_4_8 и наименование „8. Изграждане на допълнителни ретензионни обеми с цел превенция при генериране на пикови количества отпадъчни води“;
- действие с код DP_4_10 и наименование „10. Изграждане на ПСОВ за пречистване на руднични води“
- действие с код DP_4_11 и наименование „11. Изграждане на събирателни и отводнителни системи в района на хвостохранилища и рудници с неорганизиран емисии“;

2. Мярка с код OS_3 и наименование „Проучване за установяване на замърсяване на повърхностни и подземни води“ и следните действия:

- действие с код OS_3_2 и наименование „Провеждане на мониторинг за установяване въздействието на минната дейност върху повърхностни и подземни води“;
- действие с код OS_3_221 и наименование „Изпълнение на собствен мониторинг на седименти за обекти от минно - добивната и обогатителна промишленост“.

По време на консултациите на Доклада за ЕО и ДОСВ, както и на проекта на ПУРБ за Ч. район 2022-2027 г. не са постъпили становища и допълнения от Министерството на икономиката и индустрията или Министерството на енергетиката относно коментиранията в жалбата Национална стратегия за развитие на минната индустрия 2015 (Визия 2030).

По отношение възражението на оспорващия за липсата в Приложение 2 на описание и изложение на взаимовръзките на ПУРБ в Ч. район 2022-2027 с ПУРБ на Д. район, следва да се посочи, че съгласно чл. 13, ал. 1 от Р., държавите-членки осигуряват разработването на планове за управление на речните басейни за всеки район на речен басейн в рамките на нейната територия. Видно от горепосоченото и всички разпоредби на Р. и ЗВ по отношение на ПУРБ, плановете се разработват за територията на един речен басейн и няма изискване да бъдат съобразени с плановете на други райони в страната. Цитираните в жалбата примери на неотразени прехвърляния на води между различни РБУ са неотносими към ПУРБ, тъй като същите са предмет на водностопански баланс, какъвто не се изисква, като част от ПУРБ съгласно Р. и ЗВ. Относно присъединяването на част от подземните водни тела към съседни райони, следва да се отбележи, че същото е извършено в пълно съответствие с разпоредбите на чл. 3, ал. 1 от Р., а именно: „Държавите-членки определят индивидуални речни басейни в рамките на националните им територии, като за целите на настоящата директива ще ги определят като индивидуални райони на речни басейни. Малки речни басейни могат да се комбинират с по-големи такива или да се присъединяват към съседни малки басейни, за да формират индивидуален район на речен басейн, когато това е необходимо. На места, в които подземните води не следват точно определен речен басейн, те трябва да бъдат причислени към най-близкия или най-подходящия район на речен басейн. Крайбрежните води се определят към най-близкия или най-подходящия район или райони на речен басейн... “. Аналогични са разпоредбите и на чл. 152, ал. 3 ЗВ, а именно: „В случаите, когато подземните води не следват конкретен речен басейн, те се идентифицират и със заповед на министъра на околната среда и водите се присъединяват към най-близкия и най-подходящия район с басейново управление.

ПУРБ на всички РБУ са изготвени координирано по отношение на структура, съдържание, използвани методологии и информация. Резултатите и заключенията, вкл. ПоМ в ПУРБ на всеки РБУ отразяват спецификата на съответния РБУ, вкл. антропогенните дейности и резултатите от мониторинг в РБУ и не зависят от резултатите в останалите ПУРБ. Освен това, структурата, съдържанието, прилаганите инструменти, методики и подходи, източниците на информация, начините на нейната обработка, начините на представяне на анализите и всяка друга информация, съдържаща се в отделните планове за управление на речните басейни по райони за басейново управление са идентични, което не поражда никакъв конфликт или несъответствие между тях.

Неоснователни са и доводите на жалбоподателя относно противоречията с Наредбата за ОС. ПУРБ и ПУРН са стратегически документ за постигане целите за добро състояние на повърхностните и подземните води и на свързаните с тях екосистеми и зони за защита на водите и прилагане на мерки за намаляване на риска от наводнения. ПУРБ съдържа информация за характеристиките на района за басейново управление и териториалният му обхват е един същ и за ПУРН на ЧР. В ПУРБ в Ч. район за периода 2022-2027

г. е била извършена актуализация на екологичните цели по отношение на екологичното и химичното състояние на повърхностните водни тела, на химичното и количественото състояние на подземните водни тела и на зоните за защита на водите на ПУРБ 2016-2021 за ЧР на басейново управление. Същият идентифицира натиска от човешка дейност и въздействия върху водите. В него са заложили следните основни цели: за опазване на околната среда за повърхностните водни тела; за опазване на околната среда на подземните водни тела; за зоните за защита на водите.

Тъй като проектът на ПУРБ за ЧР на басейново управление попада в обхвата на чл. 85, ал. 1 ЗООС и във връзка с чл. 2, ал. 1, т. 1 от Наредбата за ЕО за същият е проведена процедура по задължителна екологична оценка. Проектът на ПУРБ на ЧР попада и в обхвата на чл. 2, ал. 1, т. 1 от Наредба за ОС, в тази връзка е проведена и процедура по оценка за съвместимостта му с предмета и целите на опазване на защитените зони от екологичната мрежа Натура 2000 по реда на чл. 31, ал. 4 във връзка с ал. 1 З. и като приложение към Доклада по ЕО е изготвен и ДОСВ върху предмета и целите на защитените зони.

Националната стратегия за развитие на минната индустрия /Визия 2030/ също е стратегически документ, който има за цел устойчиво развитие на минната индустрия чрез осигуряване на балансиран икономически, социално и екологично отговорен подход към проучването, добива и преработката на подземни богатства в Република Б.. Основните цели в стратегията са: Повишаване на ефективното използване на подземните богатства. Насърчаване повишаването на извличане на полезни компоненти и намаляване на загубите при добива и преработката; Усъвършенстване на политиките по опазване на околната среда и земните недра, опазване на съществуващите защитени зони, съхраняване на екологичната цялост на райони, в които има добивни дейности; Устойчиво развитие на регионите, в които е съсредоточена минната индустрия, по време на експлоатацията на находищата и след това.

Имайки предвид заложените в ПУРБ цели, които са основно за подобряване състоянието на водите, за което е и разработената ПоМ със специфични и конкретни действия, също насочени единствено към подобряване на състоянието на съответните водни тела, не е възможно същите да доведат до възникване на потенциални отрицателни въздействия, които да доведат до кумулиране на отрицателни въздействия с предмета и целите на Националната стратегия за развитие на минната индустрия /Визия 2030/. Ето защо, пропуск при отчитане на кумулативните ефекти от посочените стратегически документи няма. Потенциалните кумулативни въздействия в резултат от реализацията на ПУРБ са анализирани в Раздел 5 на ДОСВ, поради което няма нарушение на изискването на чл. 23, ал. 2, т. 2 от Наредбата за ОС, няма и нарушение при извършване на оценка качеството на ДОСВ.

Следва да бъде отбелязано, че националната Стратегия за развитие на минната индустрия (Визия 2030) не е подложена на оценка на съвместимост и екологична оценка, е извън предмета на настоящото дело и няма връзка с проведената процедура по екологична оценка за съгласуване на ПУРБ

2022-2027 г. Това са две отделни процедури и два отделни стратегически документа.

По отношение преценката за „нулева алтернатива“, съдът намира следното: нулевата алтернатива представлява неприемането и нереализирането на ПУРБ на ЧР за 2022-2027 г. В тази хипотеза тенденциите по отношение на компонентите и факторите на околната среда ще се развиват в зависимост от начина и степента на изпълнение на съответните стратегии, планове, програми и документи, свързани с тях. При липса на актуализация на ПУРБ за новия период няма да се постигне интегрирано управление на водите в интерес на обществото и за опазване на здравето на населението.

В т. 8.1 от Становището за ЕО, касаещ Алтернатива 1 „Нулева алтернатива“ е посочено, че „...Нулевата алтернатива е възможно да доведе до влошаване на екологичното състояние/екологичния потенциал и химичното състояние на повърхностните водни тела поради липсата на пречистване на отпадъчните води от различни източници, влошаване на състоянието на местообитанията на водозависимите видове, нарушаване на хранителните вериги и др. Като цяло изборът на нулевата алтернатива ще се отрази неблагоприятно както на природозащитното състояние на типовете природни местообитания и видове, предмет на опазване в защитените зони и защитените територии, така и върху качеството на живот на хората и здравния риск.“ Смесът, вложен от органа, е, че с актуализацията на ПУРБ, в т.ч. и Програмата от мерки, ще се осигурят интегрирани и целенасочени действия за управление на речните басейни. „Нулевата алтернатива“ е подробно разгледана в т. 4.2. от Д. - Евентуално развитие на околната среда без прилагането на ПУРБ 3. по компоненти - климат, атмосферен въздух, води, почви, ландшафт, биологично разнообразие, ЗЗ и ЗТ, културно-историческо наследство, отпадъци, опасни химични вещества и риск от големи аварии, вредни физични фактори, материални активи, население и човешко здраве. По отношение на цитираните текстове в т. 8.1. от Становище по екологична оценка (ЕО) № 5-3/2024 г., същите възприемат оценката, извършена в раздел т. 10 Мотиви за избор на разгледаните алтернативи (стр. 217-221) от Д.. Респективно са дефинирани и анализирани „Нулева алтернатива“: „Евентуално развитие на околната среда без прилагане на проекта на ПУРБ в ЧР“ и алтернативата за: „Развитие при прилагане на ПУРБ в ЧР“.

Към датата на подаване на жалбата на оспорващия, в действие е приетият с Решение № 921/31.12.2024 г. на Министерски съвет ПУРБ в Ч. район 2022-2027 г., а не както е посочено в жалбата предходния ПУРБ за периода 2016-2021 г. Приетият ПУРБ е публикуван на интернет страницата на Б. дирекция „Ч. район“. Твърдението на жалбоподателя, че следва да се разгледа като алтернатива продължаване прилагането на предходния ПУРБ 2016-2021 г. е необосновано поради следното: при разработването на актуализирания ПУРБ на Ч. басейнов район са предприети редица действия и са извършени подобрения по събиране, анализ и оценка на информацията за целите на ПУРБ ЧР за периода 2022-2027 г. Подобрена е методологичната основа и значително е разширен мониторинга на водите, като са преодолени проблеми от преходния ПУРБ 2016 - 2021 г. Резултатите от проведения мониторинг са използвани за подобряване на подхода за оценките на

състоянието на водните тела и повишаване на достоверността на оценката. Актуализирана е и програмата от мерки с цел обхващане на значимите типове натиск, оказван върху повърхностните и подземните води в обхвата на Ч. басейнов район, както и законосъобразността на мерките спрямо действащото национално законодателство. Необходимостта от актуализация на ПУРБ следва от изискванията на Закона за водите и рамковата директива (Директива 2000/60/ЕС), като е задължение на страната за прилагането ѝ и за докладване пред ЕК, поради което не е разглеждана подобна алтернатива. Във връзка с твърденията в жалбата за причините за водната криза, следва да се посочи, че в Програмата от мерки към ПУРБ 2022-2027 г., за Ч. район са планирани мерки с няколко действия по отношение на опазване на повърхностните и подземните водни тела за питейно-битово водоснабдяване, както и за справяне със засушаването и недостига на вода:

1. Мярка с код DW_1 и наименование „Забрани и ограничения за изпълнение на дейности в зоните за защита на питейните води и в определените санитарно-охранителни зони (С.) и буферните зони около водоземните съоръжения/системи“;
2. Мярка с код DW_3 и наименование „Ограничаване на водоземането за всяка друга цел, когато съществува риск да се засегне водоземането за питейно битово водоснабдяване на населението“;
3. Мярка с код DW_4 и наименование „Опазване на повърхностните води, предназначени за питейно-битово водоснабдяване“;
4. Мярка с код DW_5 и наименование „Проучване и изграждане на необходимата инфраструктура за подобряване на питейното водоснабдяване“.

Пълният списък от планирани мерки и действия е наличен в Програмата от мерки, част от Раздел 7 към ПУРБ в Ч. район 2022 – 2027 г. Планираните мерки в ПУРБ в Ч. район 2022 – 2027 г. безспорно ще допринесат за подобряването и постигане/ запазване на доброто състояние на повърхностните и подземните води, и зоните за защита на водите, както и подобряване качеството на живот на хората.

В становището за екологична оценка за обсъдени всички относими факти и обстоятелства. Същото е изготвено след провеждане на изискващата се процедура, основава се на цялата документация, изготвена в хода на процедурата, включително при отчитане на резултатите от обществените консултации. Доклад за ЕО и ДОСВ са изработени от съответните специалисти, отговарящи на нормативните изисквания, които следва да дадат заключение, ръководейки се от принципите за предотвратяване на риска за човешкото здраве и осигуряване на устойчиво развитие съобразно действащите в страната норми за качество на околната среда. Повечето доводи на оспорващия за нарушения на материалния закон са изцяло неоснователни и в голяма степен са въпрос по целесъобразност.

Процесното Становище по екологична оценка № 5-3/2024 от 19.12.2024 г. е издадено и в съответствие с целта на закона. Същото обезпечава както по-общата цел, заложена в чл. 81, ал. 2 ЗООС - интегриране на предвижданията по отношение на околната среда в процеса на развитие като цяло и въвеждане принципа на устойчиво развитие в съответствие с чл. 3 и 9,

така и непосредствената цел по осигуряване на едно от задължителните материалноправни условия за последващо одобряване на ПУРБ в Ч. район 2022 – 2027 г. – чл. 82, ал. 4, изр. 2 ЗООС, посредством вмененото задължение ораните, отговорни за одобряване и прилагане на ПУРБ в ЧР 2022 – 2027 г., да се съобразяват със становището по ЕО и с поставените в него условия, мерки и ограничения - чл. 82, ал. 4, изр. 3 ЗООС.

При така извършената проверка за законосъобразността на оспорения акт, по реда на чл. 168 АПК, и по изложените съображения, съдът намира, че жалбата като неоснователна, следва да бъде отхвърлена.

При този изход на спора и на основание чл. 143, ал. 3 АПК на ответника се дължат своевременно претендираните разноски за юрисконсултско възнаграждение. Съгласно чл. 37, ал. 1 от Закона за правната помощ, вр. чл. 24 от Наредбата за заплащането на правната помощ, за производството по настоящото дело, разноските за юрисконсултско възнаграждение на ответника следва да бъдат определени в размер на 240 лева, с оглед естеството на производство, фактическата и правна сложност на делото и реализираните процесуални действия по представителство на ответника по делото.

Водим от горното и на основание чл. 172, ал. 2 АПК, Административен съд София-град, Второ отделение, 48-ми състав

Р Е Ш И:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на Сдружение „Б.“ срещу Становище по екологична оценка № 5-3/2024 от 19.12.2024 г., издадено от министъра на околната среда и водите, с което е съгласуван проект на „План за управление на речните басейни в Ч. райони 2022 – 2027 г.“.

ОСЪЖДА Сдружение „Б.“ да заплати на Министерство на околната среда и водите сумата от 240 (двеста и четиридесет) лева - юрисконсултско възнаграждение.

Решението подлежи на обжалване с касационна жалба в 14-дневен срок от съобщаването му на страните пред Върховния административен съд. Препис от решението да се връчи на страните.

СЪДИЯ: